

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogorske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovoliijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Goriški „Kuchelbad“.

Čitatelji „Slov. Naroda“ spominjali se bodo gotovo še pravde Fitz-Makuc, ki je bila naslednica znane afere, nameravanega blagoslovljenja zastave „bralnega in podpornega društva v Gorici“. Izid te pravde je tudi znan: Goriška sodnija pripoznala je faktum jednoglasno, da sta imenovana nameravala motiti javni mir tako, da je Fitz plačal toliko in toliko vina v neki krčmi, kjer bi bili v dan blagoslovljenja oni pili, kateri bi imeli nalogo, zapoditi Slovence. Tukajšnja sodnija pa ni obsodila kljub temu, da je državni pravdnik — rodom Italijan — kazal na tri jednake slučaje, ko je najviše sodišče na Dunaji sodilo in tolmačilo dotične paragrafe v tem zmislu, da so dotičniki krivi. Na priziv državnega pravdnika poslala se je vsa zadeva v Beč najvišjemu sodišču v razsodbo, kjer je predsedoval v tej zadevi iz zadnjih in drugih volitev znani gospod Lapenna in referiral bivši minister Glaser, ali pa obratno — ne spominjamo se več na tanko. Tudi najviše sodišče spoznalo je Fitz in Makuca nekrivima ter se celo izjavilo, da je od tukajšnje sodnije jednoglasno priznani faktum dvomljiv.

Naše ljudstvo in Italijani sledili so tej pravdi z največjo pazljivostjo, ni bilo kroga, kjer se ne bi bila ta zadeva razpravljala. A ko je prišla razsodba, presenečeni so bili vsi, Slovenci in Italijani, celo Fitzov zagovornik g. dr. Pajer ni pričakoval takega izida. Slovenci so obmilovali, da imamo tako postavo, po kateri se dognani in dokazani namen kaljenja javnega miru ne more kaznovati, Italijani so si mislili: ako je zakon tak, potem smemo Slovincem slobodno nagajati. Ni čuda, da jim je greben vzrastel in v tem naj dragi čitatelj išče ključa, da reši vprašanja, katere se mu bodo nehote usiljevala, ko prečita sledeče. Da nam ne bo nikdo očital jednostranskega stališča, podamo tu čitateljem o zadevi v Ajševici pri Gorici, ki bo postala drugi „Kuchelbad“, obe verziji, ono od italijanske in ono od slovenske strani.

V četrtek, 30. julija t. l. — tako Italijani — prišlo je v Ajševico več italijanskih mladeničev me-

dicincev, juristov in družih, z namenom, da bi praznovali dober vspeh izpita, kateri je napravil jeden udeležencev. Da si je bil še le četrtek in bi morala biti šagra (ples), katero so hoteli prirediti tamošnji fantje še le v nedeljo 2. avg. plapolala je na drogu, na visokem hrastu, slovenska trobojnica na prostoru Josipa Komela, krčmarja v Ajševici. To je razkačilo Goriško mladino. Jeden izmed slednje — ne ve se kdo — splezal je na hrast ter prerezal vezala, tako da je zastava na tla padla. Fantje Ajševiški, opozorjeni po Komelovem sinu na ta dogodjaj, zbrali so se na omenjenem prostoru, zastavo zopet na hrast privezali, mladino svarili pred ponavljanjem takih dejanj ter trobojnico stražili. A Goriški gospodiči zahtevali so od krčmarja, da zapove domačim fantom, naj odidejo iz njegovih prostorov. To se je tudi zgodilo. A domači fantje poskrili so se po sirku in po bližnjem gozdu Panovim ter opazovali, kaj Goričani počenjajo. Ko pa jeden Goričan v sirk oddide „zaradi sebe“, pričel je domač fant s polenom po njem udrihati in ker so mu še štirje Goričani na pomoč prihiteli, obdelal je še one. Italijanski vir pravi dalje, da so Goriški mladeniči potem stekli v krčmo, kjer ni hotel krčmar vrat zapreti, da bi jih pred daljnimi napadi varoval. Ob 3. uri popolunoči pripeljali so se potem v Komelovi giardinieri v mesto, kjer so ranjenci prvo zdravniško pomoč našli, in drugi se razšli. Tako — ponavljamo — italijanski vir. Trije domači fantov, mej njimi krčmarjev sin so zaprti.

Drugi vir: Šestnajst Goričanov, mej njimi sin deželne nadsodnije predsednika Sbisà, lekarničarja sin Pontoni, učitelj na ženskem izobraževališči Odilo Schaffenhauer, Trampusch, pl. Gironeoli in drugi pripeljali so se 30. julija ob 7. uri popoldne — židane volje, ker so prej imeli skupen obed, plačan po Pantoniju, ki je svoje izpite dobro dovršil — v Ajševico. Že mej potom rogali so se domačim fantom, slovenske pesmi prepevajočim. Na prostoru pred Komelovo krčmo kjer so pili in hudo razsajali, pričeli so kričati „evviva il re a' Italia, evviva Garibaldi, m . . . pei . . . , abbasso la bandiera russa“ itd., kar je krčmarja napotilo, da je mladino Go-

riško svaril pred takim razsajanjem. Povemo naj tudi še, da je g. Komel učen Slovenec, a jako miren človek, ki vedno dobro izhaja z Italijani, Nemci in Slovenci, kar tudi najzagriznejši Italijani pripoznajo.

Tako nelojalno razsajanje žalilo je čut slovenske mladine iz Ajševice, katera se je pred krčmo zbrala. A ko je jeden Goričanov — Trampusch — na hrast splezal in slovensko trobojnico dol vrgel ter so drugi začeli upiti, da se bodo b ž njo, so fantje priskočili in razsajalcem zagrozili. Trampusch se je vsled tega tako prestrašil, da je z drevesa pal, dočim so drugi — mej njimi Odilo Schaffenhauer — v krčmo leteli, ter tam krčmarju žugali, češ da je on fante našuntal. Schaffenhauer je pri tej priliki po stopnicah pal ter se ob robu mize glavo tako pobil, da mora ležati.

Zadeva je izročena sodniji, a slovenski fantje zahtevajo, da se delejuje druga sodnija, ki bode stvar sodila, ker je imenovani Sbisà, predsednikov sin vmes. Žandarji in policijski komisar Morquet, ki je nameravani ples prepovedal in ukazal, da se ne sme trobojnica več obesiti, preiskujejo celo zadevo natanko.

Kako bo vsa zadeva izpala, to ve vsak goriški Slovenec že danes.

Nova postava proti delomrznim ljudem, potepuhom in prosjakom.

(Dalje.)

Bodoča vzajemnost in solidarnost mej našimi prisilnimi zavodi kaže se tudi v določilu §. 5, kateri piše: Dokler katera dežela nema prisilnih delavnic, ali kjer delavnice, ki jih ima, ne zadostujejo potrebi, smejo se ljudje, ki bi jih bilo oddati v prisilno delavnico o trošku dežele, v kateri biva njihova domovinska občina, prestaviti v tak zavod kake druge dežele. A kjer se po le-tem kdo ne postavlja v kateri zavod svoje domovinske dežele, moči ga je prestaviti samo s privoljenjem dotičnega deželnega zastopa.

Državna uprava si je izgovorila vrhovni policijski nadzor nad delavnicami in popravnicami

LISTEK.

Potopisne arabeske.

XI.

Kakor čujem, gospod urednik, niste nič kaj posebno zadovoljni z menoj! Prepočasno Vam prê potujem, to je: predolgo se bavim na jednom ter istem mestu. In kar je moj „naglavni“ greh: preredkokrat Vam neki pišem; bore pisemce na teden in še to ne gotovo baš takrat, kader bi Vam uga-jalo . . . sploh, da sem baje nekako malomaren in površen v svojih opisih, omenjajoč Vam le slučajno to ali ono, o čemer bi Vi radi vedeli kaj več . . .

Da, gospod urednik! Lahko je Vam govoriti, kritikovati in se pritoževati tam ob tisti „pisni deski“, h kateri ste priklenjeni, kakor kak suženj na benečansko galejo, da ne denete peresa z rok inaiči, kakor če je treba prijeti za — žlico; kakor rečem: lahko je Vam, ki imate kar vse pri rokah: però, črnilo in — prazen papir ter vsakovrstne knjižnice v podporo in — inspiracijo! Ali jaz brižni potnik, prenašajoč svoj „potai les“ neprenehoma od sela do sela — kedaj in kje neki bi Vam prišel do pisila: o potrebnem miru in k pisanju navdihujočih sredstvih niti ne zinem! Potem pa naj Vam

pišem, zlasti zdaj v „pasjih dnevih“ ko je tako „vroče“, da še Vaši najgenijalnejši, za 50% prepa-metni možje po gorenjskih letoviščih kličejo na pomoč — vladnega sv. Florjana, češ, da jih reši časn-karske suše. Vidite, gospod urednik: če se to godi na Vaših košatih, ošabno po konci stoječih mčesnih, kaj bi potem hoteli od — ponižnega pritlikavega bora tu doli na razžarjenem jugu, kjer smo že sredi meseca aprila imeli toliko vročino, o kakeršni se Vam zdaj suše možgani tam gori mej senčnimi gorami. Da! Lehkó je Vam tam gori v tistem Vašem „planinskem raji“ mej verno udanimi rojaki, kjer uživata polno zaupanje in priznanje, da se Vam kar pri belem dnevu prirejajo serenade in ovacije, kakor pretečeno nedeljo v Lescah, ali druga Vam je tu doli mej ponosnimi, samosvestimi Srbi, kateri Vam ne kličejo „Bog pomagaj!“ že sto let naprej, predno ste, morda slučajno, jedenkrat kihnoli „za narod“, kakor je to običaj v prezadovoljivih Slovencih.

Tembolj se jim čudim, da zahtevajo od lahko-krilega potopisca o vsakem neznatnem občestnem kamnu kar obširno monografijo, in to v obsegu skromnih, za kratek čas na papir načrtanih arabesk, katerim ni drug namen, nego v kratkih šalj-ljivih potezah označiti kraje, katere sem „pohodil“ na svojem potovanji. Da-li niste nikoli nič slišali

o nekem Goetheju, ki pravi: „Nur Lumpe sind be-scheiden“ . . . ?

V Novi Sad sem se bil res nekam preveč zagledal, tako, da bi bil skoro pozabil na odhod! Pa kakó bi tudi ne? Saj so se mi ondu ponujale vsakovrstne zanimljivosti in zabave, katerih pa Vam ne bodem niti našteval, kamo li opisoval! Samo toliko Vam povem: živel sem Vam, kakor Adam pred — ustvarjenjem Eve: miren, ravnodušen, brez vsake skušnjave! Ni čudo! Tukaj na primer Vam namreč ni krmežljivih trejalk, ki bi Vam na vse zgodaj prekriževale pot ter Vam otrovale dobro voljo za ves isti dan; tukaj tudi ni Vaših zloglednih agentov provocaterjev, ki bi Vam pokladali svoje besede na jezik ter nje pozneje izpovedovali za Vaše grehe; istotako se Vam tukaj le ni treba bati licemerskih prilizovalcev, kateri bi se Vam laskali za tó, da bi Vam izvabili iz prs kako uredniško tajnost, zaradi česar Vas tukaj ni treba opominjati pri vsakem koraku: Čuvajte se zaznamovanih, bodi si na — zobe ali na podplatih; s kratka: tukaj mej Srbi pogrešate marsičesar, kar Vam v Ljubljani greni življenje! Nasprotno pa imate mnogo pozitivnih užitkov! Da boste imeli nekoliko bolj konkreten pojem o tukajšnjem življenji, priobčim Vam tukaj v kratkem posnetku svoj dnevni red, katerega Vam pa nikakor ne usiljujem, dobro vedoč, da vsak potnik

(§. 17), odobrenje ustanovnih pravil in hišnih redov (§. 11 al. 2), odobrenje imenovanih načelnikov za prisilne zavode (§. 12. al. 3) in odobrenje, da je moči popravljenca, dokler ni posebnih popravnic, oddati v zasebno popravnico za mladoletne osebe. Z večine njenim organom tudi pristoji, prisilne zavode zakladati z nepokorneži in delomrznimi (§. 7). Dokaj oblasti torej za državni prispevek po §. 2.

Deželno zastopstvo pa ima razen že omenjenih pristojnosti zlasti tudi še moč, propisati določila o imenovanju načelnikov in ostalega osebja prisilnih delavnic. Kadar se je zjedini več dežel, da si ustanove skupno prisilno delavnico (§. 1), pristoji pravica imenovanja deželnemu odboru one dežele, v kateri ima ista delavnica svoj sedež (§. 12).

Z le-to novo postavo razkrepčijo se izrečno (§. 18) postave z 10. maja 1873 „proti delomrznim ljudem in potepuhom“ §§. 15, 16, 17, 19 in 21, kateri pa malo ne vsi isto določajo kakor ustanovila nove postave. —

Tako smo torej skušali razkazati, kako se odsej po novem more zakonito postopati proti delomrznosti in vsem prikaznim, ki iz nje izvirajo blagomravnju, redu in napredku občinstva v kvaru. Ne dá se tajiti, da so nova določila namenu svojemu mnogo primernejša nego-li prejšnja. Treba je le še, da se namenu primerno tudi izvršujejo. Namen je izvestno ta, da se zatira delomrznost in pridno ljudstvo osvobodi od vednega nadlegovanja. Sodnik naj tedaj ima oko obrneno v ta namen, kadar odmerja kazen zavoljo delomrznosti in prosjaštva in kadar umuje o tem, ali je krivca oddati v prisilni zavod ali ne. Isti namen postave morale bodo imeti pred očmi tudi komisije pri političnih oblastvih, kadar bodo ukrepale o resnični oddaji v vadbice za delo. Trše kazni za delomrznost bodo v očeh javnosti povzdignile ceno delu in marljivosti, delavnice in popravnice pa bodo luliko iz ljudstva pobirale in skušale z redom in vajo predrugačiti jo v dobro seme.

A z jedne strani mora dobiti pomoč sodnik, z druge pa vrhovno upravitelstvo prisiljenstva. Kazenskemu sodišču treba je delomrznosti naznanjati in dovajati. Sleherni in bodi tudi najzadnji ima tu dolžnost, ki jo izpolni skoro brez truda. Zlasti pa imajo le-to zmatrati za svoj poklic tisti, ki so si dali po zaupanju svojih domačih naložiti nadzor nad občine svoje redom in biaginjo, to so župani, sploh oblastniki občinski. Župan, ki ima na tankem razpregledu občane svoje, in vsak dober župan skrbi za to, tisti bode gledal, da se delomrznost do čistega potrebi v njegovi občini, pomagal tedaj, da se delomrznost ljudje, naj bodo domači ali vnanji, kaznuje in odpravijo tja, kjer bodo delati morali. Poslužil se bode lepe pravice, ki mu jo izroča §. 4 prve nove postave, namreč odkazal bode slehernemu, ki je brez dela in poštenega dohodka, primerno delo in če to ne bode pomagalo, brez odloga bo ukrenil, da taka osoba pride sodišču v oblast. Podpirati ga mora pri tem vsak občan, ker tu gre za splošno korist, a dati se mora občinskim predstojnikom tudi nekoliko neposredne moči do žandarmstva, kar je pri izvrševanju postave proti delomrznim ljudem, potepuhom in prosjakom tem potrebnejše, ker more

le hitra sila dohajati ljudi, ki se potikajo od tukaj do tamkaj. Slehernega skrb torej bode, da delomrznost pride pred sodnika.

Oblastvu pa, ki bode dalo odganjati delomrzne ljudi v prisilne naselbine, pomaga naj se s tem, da jih bode imelo odganjati kam, v zavode, kakor jih želi in zahteva nova postava „o prisilnih delavnicah in popravnicah“.

Treba bode dobrih deželnih postav, ki morajo skrb biti domoljubnih zastopnikov dežele.

Pri tem pa naj nikogar ne moti očitje, da ni ljudomil in svobodoljub, kdor potepuhu ali prosjaku pot prestreže, po kateri bi rad naprej. Očitje, da prisilni zavodi greše zoper načelo osobne svobode, naj nikogar ne zbode. Osobno svobodo naj uživa, kdor je je vreden. Ni je vreden, kdor svobodo svojo zlorabi, in svoboda, ki rodi zlo, se zagovarjati in pripuščati ne sme v državi, kjer ima biti red gospodar. Svoboda delomrznih ljudi leži kakor spona na dobrem in marljivem selskem prebivalstvu, in ali se za svobodo tega zdravega prebivalstva ne gre potezati? Dokler pa družega pomočka nihče svetovati ne ve, omejiti je treba svobodo tudi takim kvarljivcem človeške družbe. Obetati si torej smemo od novih postav dobrih in obkorišnih učinkov, ako se bode tudi strogo tako izvrševalo, kakor je določeno. (Dalje prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 5. avgusta.

Mej nemškimi kmeti se že dalj časa opazuje neko posebno gibanje. Prepričanje se mej njimi razširja, da kmeta more samo kmet zastopati. Družiti so se jeli v razna politična društva, katera so že ob volitvah kazala svoje delovanje. Tako društvo je **spodnjavstrijska** kmetška zveza, katera je baš sedaj objavila svoj program, kateri obseza sledečih 22 točk: 1. Upeljava splošnega volilnega prava z zastopstvom stanov in razdelitvijo v razrede, tako da bode vsak stan volil zastopnike iz svoje srede; 2. cena odvzeta z mljških dolgov s pomočjo države; 3. za kmeta in malega rokodelca naj se preskrbi po ceni kredit; 4. manj premožnim prebivalcem naj se zmanjšajo bremena, zlasti zemljiški davek, pomanjša naj se užitinski davek, koleki in pristojbine; 5. pomanjšanje števila vojakov v miru; 6. varstvena carina proti Ogerskej in varstvo proti uvozu domače industriji škodljivih produktov ter pridruženje carinske zvezi; 7. ustanovljenje strokovnih in naprednih šol na kmetih in zjednačenje učiteljske plače na kmetih in v mestih; 8. razširjenje občinske avtonomije; 9. omejevanje veleposestva, opustitev fidejkomisov in urejanje servitutov v korist upraviteljem; 10. upeljava določenih plač za posele in delavce ter cen za žito, ki so primerne stroškom pridelovanja; 11. poddržavljenje prometnih občil in zavarovalnic; 12. upeljava enostavnejega in cenejega pravosodja, odstranitev prisilnega legaliziranja in beležnikov; 13. zakon o kmetijskih domovih in upeljava kmetijskih zbornic za povzdigo kmetijstva in gozdarstva; 14. pomanjšanje državnih troškov; 15. osvobodjenje jednega sina pri vsakej kmetiji od vojaške službe in zboljšanje vojaške hrane; 16. zboljšanje stanja tovarniških delavcev; 17. omejitev velike trgovine in obrtnije in odprava zlorab, ki se tičejo trgovskih potnikov; 18. država naj naroča svoje potrebščine pri zadrugah izdelovalcev; 19. po-

državljenje kreditnih in denarnih zavodov; 20. upeljava točne kmetijske statistike; 21. stroga prepoved proti pokvarjenju živil, odprava izdelovanja umetnega vina in kisa; 22. naredbe za povzdigo malega obrtnega stanu. To društvo misli sedaj po Spodnjem Avstrijskem sklicavati shode, da dobi prebivalce za svoj program. Mnogo točk navedenega programa je jako dobrih, a bodo pri sedanjih razmerah jako težko izpeljive, kajti premenile bi radikalno naše socialne odnose, nekatere so pa tudi pretrane.

Oficijozni „Fremdenblatt“ naravnost izjavlja, da se vlada pri sklepanju nove **avstro-ogerske** pogodbe ne bode ozirala na česke želje, ter pravi, da se bode vlada ozirala le na avstrijske interese. Bankino vprašanje je le gospodarsko vprašanje, na to morajo se tudi Čehi ozirati. Na narodne in jezikovne težnje se pri tem ne more gledati. Vlada, pravi ta list, da si v tej stvari ne bode dala zapovedovati od desnice, če tudi vé, da brez večine vladata ne more. Ker je ta članek gotovo pisan na povelje vlade, lahko spoznajo Čehi, koliko imajo v tem oziru od Taaffeja pričakovati.

Vnanje države.

Kakor se iz Kijeva poroča, pride tja **ruski** car 24. avgusta po pravoslavnem koledarju. Delajo se še priprave, da dostojno vsprejme svojega vladarja. — V Sibiriji so v guberniji Jenizejski nastali resni nemiri. 200 Tunguzov napalo je mesto Turuhansk in skušali so polastiti se zaloge orožja. Navstal je krvav boj mej Tunguzi in vojaki, pri čemer je neki palo 120 Tunguzov. Vojaki imajo tri mrtve in več ranjenih.

Kakor piše „Nord“, ki velja za oficijozen list ruske vlade, je dosti upanja, da se **afgansko** vprašanje mirno poravnava. Anglija vsprejela je predlog Rusije, da vprašanje zaradi Zulfikarja reši še le mejna komisija. „Nord“ želi, da bi se oficijalno dementovala vest, da bi Anglija posela Kandahar. Ako pa Angleži posedejo Kandahar, morajo pa Rusi Herat, misli ta list. Govor Salisbury-ja v Mansion-House-u zmatra ta list za dobro znamenje za mir. Sicer pa je vse le od Salisbury-ja zavisno, ali se afgansko vprašanje reši mirno ali pa z vojno.

Poslednja leta se kaj pogostem vrste diplomatske konference. Tako smo v kratkem imeli egiptovsko, afriško konferenco in konferenco zaradi urejenja vožnje po Sueskem prekopu. Sedaj pa napovedujejo še jedno tako konferenco v Carigradu, ki se bode posvetovala o **bolgarskem** tributu. O tej stvari so se že več mesecev vršila dogovarjanja mej velevladstvi. V glavnih točkah se je neki že doseglo sporazumljenje, konečno pa reši to vprašanje konferenca veleposlanikov v Carigradu.

Francoska zbornica je z 251 proti 96 glasom vsprejela pogodbo s kongiško mejnarsko družbo in sklepe afriške konference v Berlinu. Nadalje je zbornica vsprejela v drugem branji zakon o kolonialni vojski. — Senat je pa vsprejel z malimi spremembami budget, kateri se je potem takoj zopet izročil zbornici.

Nemški kancelar prizadeval se je od zadnje vojne vedno, da bi se sprijaznil s Francozi ter je pregovoril, da bi ti opustili misel, kedaj prisvojiti si Alzacijo in Loreno. Pa vse prizadevanje Bismarckovo bilo je zaman. Sprijaznil se je sicer bil s Feryjevo vlado, a narod si je vedno ohranil željo po maševanju za nevspehe 1870. leta. Razni francoski listi omenjali so večkrat to stvar. Nedavno je „Temps“ priporočal, da se konjštvo pomnoži ob nemški meji, da bode Francija pripravljena za vse slučaje. To je pa jako razdražilo Bismarckovo „Nordd. Allg. Zeitung“. V dolgem članku navaja ta list, kako si Nemčija prizadeva ohraniti mir, Francozi pa mir z Nemčijo še dandanes nič višje ne cenijo kakor sploh zadnjih dve sto let.

meri svet in življenje v tem ali onem kraju po svojem subjektivnem metru:

Jedva stopim zjutraj na hotelov balkon, razgrne se pred menoj dražestna slika pisanega tržnega življenja, zlasti ob nedeljah in praznikih, ko se pripeljejo v mesto seljani iz vseh strani širne okolice. Tu imam na ogled: stotine in stotine vozov s čilimi konji, razpostavljenih v dolgih vrstah po velikem trgu; slikovite skupine ljudstva v različni narodni noši; in kamor koli se ozrem, prda se mi različno blago: ovce, platno, zelišča, opanki, perutnina, čilimi in preproge, mladi prasci in različna pastirska godala: piščalke, „vrule“ in „gajde“ — vse navzkriž, v slikovitem meteži.

Kolika slast in zabava, pohajkovati brezsmotno mej to pisano, sem ter tja letajočo in kričečo množico! To Vam je bujna paša za moje mrkle, o prašnatih knjigah otrpnene oči! Da me v tem pisanem kalejdoskopu najbolj zanimiva prelepi srbski ženski spol v njegovi slikoviti narodni obleki, zbog tega, mislim, da me ne boste kamnjali, da-si ste v Slovencih že skoro tako daleč zabredli v tisto supernaturalistično Indijo-Komandijo, da se kregate kakor tista Goethejeva Philina s stvarnikom, zakaj ni dal človeku vzrasti na hruškovem drevesu... No, vzlic temu imela bodeva še dokaj prilike, da si ogledava ta večno zanimljivi predmet tu doli pri

prostodušnih Srbih, kateri se še neso izneverili po vsem materi prirodi, kakor mi metafizični polatinjenci!

Iz tržnega krika zatečem se v to ali ono kafano, kjer si napasem politiško svojo zvedavost po raznih novinah: srbskih, nemških in madjarskih. Tu se zopet zavem, da sem — Slovenec! Ker mi še cirilica ne gre toli gladko izpod — oči, da bi mogel zasledovati s prostim pogledom vse strankarske prepire ratobornih bratov Srbov, in sem v madjarsčini še jedva pri slovikanji časniških napisov à la „Egyértétes“, „Fügetlenség“, prisiljen sem kot pristen Slovenec zajemati novinarske modrosti iz nemških virov. Slovenskih listov tukaj ne ugledate v nobeni kafani, kakor pri Vas srbskih ne: no, srbskim časnikam, kakor veste, je zabranjen pot preko papirnatega, mej nami vzgrajenega plota, dočim se o slovenskih novinah ne ve za jednako zabranstvo in vender jih ni na Srbskem! Škoda! Koliko lepega bi se mogli ti ljudje naučiti iz naših „listov“, zlasti lansko leto!

Iz kafane krenem na sprehod! Teh imam na izbero! Po raznih trgih in ulicah, na to ali drugo stran, kjer povsod naletim na kako zanimljivost: tu stavijo novo cerkev, tam le zopet vihra tolpa kuštravih, zagorelih ciganov na slokih svojih konjih na kak „vašar“ (živinjski somenj) in če jo zavijem

po ti le ulici doli, srečam pravoslavno procesijo z vsemi zastavami in svetinjami, razdeljeno v dve vrsti: na jedni strani ulice moški, na drugi kar navštric pa ženske... Za vsak korak kak nov, dražesten prizor! Vender pogumno je treba stopati, predno se pride na primer na severno stran iz mesta na polje; proti jugu pa ste po kratkih skokih v mestnem perivoji in na Dunavskem obrežju. —

I, glejte! Zdaj še le opazim, kolik da sem Vam jaz — malomarnež! Tu pred nosom, takoj onostran Dunava dviga se v zrak gori na vzvišenem holmu mogočni grad — Petrovaradin, a jaz bivam tu v Novem Sadu že blizu teden dni, pa ne da bi ga bil pohodil! Pa še niti omenil Vam ga nesem, Petrovaradina namreč, da-si je mnogo stoletij stareji, nego Novi Sad in je k poslednjemu v istem zgodovinskem razmerju in zemeljskem položaji, kakor — si parva licet componere magnis! — Buda k Pešti.

No, svoj doslej zamujen pohod izvršil sem takoj! Nemudoma sem korakal preko železniškega mostu, kateremu je na vzhodni strani priklopljena široka brv. Most je kaj visok, zaradi parobrodov, ki se pod njim vozijo in ker je Dunav tukaj že jako širok, umerjena mu je (mostu) i prilična dolžina. Dospevši preko mosta, na desno Dunavsko obrežje, steče železnica naravnost v prerov, s katerim so predrzni zemljemerci prevrtali Petrovaradinski hrib

„Pall Mall Gazette“ misli, da se bode popolnem razbila sedanja **angleška** liberalna stranka. Gladstone in Dilke se bodeda najbrž umaknila javnemu življenju. Koliko je na tem resnice, se ne ve. To bomo videli še le po volitvah. Prej ali slej se bodo pa na Angleškem stranke drugače organizovale, ker je jako mnogo novih volilcev iz nižjih stanov, kateri bodo skušali doseči, da se bode parlament bolj oziral tudi na njih interese.

Kakor se iz Kajire poroča, je izpraznjeno naučno ministerstvo prevzel minister javnih del Abderahman Ruždi. Sedaj ima **Egipt** štiri ministre: Nubar paša (ministerski predsednik, minister vnanjih zadev in pravosodja), Abd-el-Kader paša (minister notranjih zadev in vojne), Mustapha Fehmi paša (finančni minister), in Abderrahman paša (minister javnih del in nauka). S tem, da vsak minister opravlja več poslov in dobiva le jedno plačo, se precej prištedi državnej blagajnici.

Dopisi.

Iz Postojine 4. avgusta. [Izv. dop.] (Nadaljevanje.) Ker se naš predčerašnji dopis povse odobruje in pa ker smo sami obljubili nadaljevati, Vas prosimo, gospod urednik, za danes in, če se nam pero ne pokvari, tudi za naprej za nekoliko prostora. Saj Vaš „spectabilis“ ni nemara sam v najem vzel tiste „resničnosti in pravičnosti“, ki je neki na Golovci doma; — in sedaj ga to še menj briga, odkar je postal „ober-spectabilis“.

V tej naši „resničnosti“ smo zadnjikrat pisali, da je krajni in okrajni šolski svet v Postojini — morebiti samega strahu, naj bi se naša mladina nežnega spola onej robatega spola odtujila — sklenil, da morajo naše deklice zopet kar skupaj s fanti — se vé — v šoli. Ne vemo, kakovšen duh je navdihnil krajni šolski svet, ko je storil ta imeniten sklep. Pa zakaj povprašujemo po duhu, če vemo, da v tem šolskem svetu sedijo gg. dr. Deu, Matija Burger, Janez Krainer, Matija Sever in naš c. kr. okrajni glavar. Gospod dekan kot predsednik sam ni imel šest glasov, ko se je glasovalo, da bi bil zabranil, kar se je žalibože zgodilo. To vemo, da je bil gospod dekan proti onemu zlemu nasvetu.

To so pa prav tisti gospodje — čujte! čujte! — ki so pred dvema letoma pridobili Postojini dekliško šolo. Sedaj je pa g. dr. Deu pomislil ter rekel, da neče več dekliške šole in evo — roditelji njeni so njeni pogrebci.

Pa zakaj?

Saj dobro veste, gospod urednik, da lansko leto je pri tukajšnjih občinskih volitvah zmagala narodna stranka. Občinski odbor in pa predstojništvo voli se samo za tri leta, krajni šolski svet pa je še ostal. Propali so tedaj naši nasprotniki — vsi trdi Nemci (?) — samo pri občinskih volitvah, krajni šolski svet — smo rekli — pa je še ostal, kakršnen je bil, ker se vanj ni volilo. Volil se je bil 16. novembra 1882. leta.

Zgoraj sem povprašal: Pa zakaj?

Vsak lahko odgovori: Ljudje, ki neso natančno poučeni o šolskih in občinskih zadevah, mislijo, da sedaj je vse v rokah sedanjega narodnega občinskega odbora in tudi šola; in slišali smo grožnjo, da s tem se bode pri prihodnjih občinskih volitvah

in sedaj že najlože delovalo proti novemu občinskemu zastopstvu, češ: „glejte, to imate sedaj, ko je bil poprejšnji „purgermajster“, ste dobili dekliško šolo, sedaj Vam jo je pa novo občinsko zastopstvo kar precej ugonobilo, komaj da je začelo gospodovati“.

In to bi bilo pri ljudeh, ki postav in razmer ne poznajo, najboljšo sredstvo za agitacijo, kajti Postojinci so vneti za dekliško šolo.

V našem zadnjem dopisu smo dokazali, da je dekliška šola danes bolj potrebna, kot je bila leta 1883, ko so jo bili odpri.

Naš gospod okrajni glavar, o katerem bomo spregovorili še nekatere in nekatere besede, bi se bil takrat, ko se je sklepalo o smrti dekliške šole, kot ud krajnega šolskega sveta v imenu omike ali vsaj v imenu 19. stoletja možato oglašil in lahko ohranil vso čast tej korporaciji. Sigurno: „Wasche den Pelz und mache ihn nicht nass“ — to se tudi nam dozdeva nemogoče.

Mi spoštujemo sklepe vseh oblastev in bomo morali spoštovati tudi tega, če nesreča nanese, da se potrdi, pa naša dolžnost je, grajati z vsemi močmi vse, kar je očitno slabo in pogubno narodnej omiki. —

Če se nam navedejo uzroki za oni osodepolni sklep, bomo radi poslušali. Če bi pa bil mej temi uzroki tudi ta, češ, da bi se brez dekliške šole lahko prihranila kakovšna učiteljska moč, že sedaj povemo, da bi to bilo prežalostno znamenje za našo ljudsko šolo, ki ima, mimogrede rečeno, samo pet učiteljskih močij, mej temi, ko jih imajo manjši trgi in manjša mesta na Kranjskem po sedem ali celo osem.

Sedaj še nismo tako predrzni, da bi na to zadnje vprašanje z ozirom na osebnosti odgovarjali.

iz mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani 4. avgusta.

Navzočnih 21 mestnih odbornikov, predseduje župan Grasselli, ki imenuje verjevalcema zapisnika odbornika Gebo in Škrbinca.

Župan naznanja, da je došel dopis c. kr. deželnega šolskega sveta, da se ni uvažal sklep mestnega zbora, naj bi se na c. kr. veliki realki uvel slovenski jezik kot obligatni učni predmet, ker bi to za obstanek realke bilo škodljivo, ker se je izreklo učiteljstvo realke proti temu in ker se uvedenje slovenščine kot obligaten predmet iz stvarnih in praktičnih razlogov ne priporoča. (Posamični ironični živio kliki!) Dopis vzame se na znanje.

Odbornik Murnik poroča v imenu stavbinskega odseka o vspehu pismene dražbe za oddajo dela pri podaljšanju kanala na Poljanski cesti. Ponudbo predložila je kranjska stavbena družba in izjavila, da za ponujano ceno zida kanal, tudi naprej, ko bi je mesto hotelo podaljšati. Poročevalec predlaga, da se zida kanal 180 metrov na dolgo in za to dovoli 3235 gld. 14 kr.

Odbornik Ledenik predlaga, naj bi se kanal izpeljal do živinozdravnišnice ter naglašja, da se

večja svota zato lahko izda, kar se itak nekaj za letošnje leto namenjenih stavb izvršilo ne bode.

Pri glasovanji vsprejme se odsekov predlog z dostavkom Ledenikovim.

Odbornik dr. vitez Bleiweis-Trsteniški poroča v imenu policijskega odseka o gradnji mestne bolnice za slučaje epidemiških bolezni. Poročilo je jako obširno in strokovnjaško. Žal, da ga je gospod poročevalec čital tako hitro, da je bilo mogoče le malo zabeležiti. Razvidno je iz poročila, da bode ta bolnica za mestne in vojaške bolnike skupna. Kadar ne bode epidemičnih bolezni, rabilo bode poslopje za ukvatiranje vojakov, prihajajočih k vojaškim vajam vsako leto v Ljubljano, za katere mora mestna blagajnica na dan 2 kr. od moža doplačati. V takih letih, ko bode bolnica rabila za ukvatiranje vojakov, donašala bode kakih 1800 gld. Iz te vsote se bodo plačevale obresti od najete glavnice, s presežkom pa se bode stavbena glavnica polagoma amortizovala. Bolnica za silo se bode sezidala za kakih 100 do 150 bolnikov in bode prostor, ki se bode v ta namen kupil, po goldinarji kv. sezen. Poročevalec konečno nasvetuje, da se bolnišnica za silo sezida tik dovozne ceste na južni kolodvor v bližini protestantskega pokopališča in naj se stavbeni kapital, 25.000 gld., vzame na posodo iz mesne loterijske posojilne zaklade proti 5% obresti. Stavba ima biti solidno zidana in to še letos torej naj dražbo magistrat takoj razpiše in o vspehu dražbe še letos poroča mestnemu odboru.

Vsi ti predlogi se brez razgovora jednoglasno odobre.

Odbornik profesor Zupan poroča v imenu šolskega odseka o določitvi prostora za mestno petorazredno deško šolo in nasvetuje, da se zgradi na cesarja Josip trgu.

Župan naznanja, da je došla ponudba g. Strzelbove, katera ponuja mestu na prodaj svoj stavbeni prostor na Resljevi cesti, nasproti novemu učiteljskišču. Dasi je obrok za ponudbe že potekel, misli gospod župan, da bi se ta ponudba vendar uvažala.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (C. kr. davčna lokalna komisija) v Ljubljani nema niti očij niti ušes za ravnopravnost in razpošilja vsa svoja naznanila izključno v jedino vzveličevalni nemščini. Ker so vse pritožbe pri g. Verderberji, kakor bob ob steno, ne bode preostajalo drugega, nego da stranke odločno zavrnejo vsak nemšk dopis.

— („Slovenec“) pripoveduje v včerašnji številki, da se bode g. Ivan Hribar v Serajevo preselil. Ta vest je popolnem neosnovana in priporočali bi, da se take „race“ ne stavijo kar meni nič tebi nič na trg. Dostavek „relata refero“ ni v vsakem slučaju umesten.

— (Poročil se je) danes na Vrhniki gosp. Vinko Majdič iz Kranja z gospico Matildo Kotnikovo, hčerjo gosp. Fr. Kotnika v Verdu. Himen torej mej dvema odličnima obiteljima slovenskima.

baš pod trdnjavo. Z mosta krene se proti istoku doli v mestu. Sicer se pa o mestu ne more dosti govoriti, kajti tu doli pod hribom, kamer koli obrnete korak, ni drugega, kakor sama vojašnica, prekopi, šance in „bedemi“ — pravi labirint mogočnih zgradb, izmej katerih ne pridete z lepa svobodni prirodi v naročje.

Petrovaradin je svobodno mesto in jedna najznatnejših trdnjav vse avstro-ogerske države, dvigujoč se na desni obali Dunava, baš nasproti Novemu Sadu, s katerim je zvezan z dvema mostoma: razven gorej omenjenega, v zadnjih letih vzgrajenega železniškega mosta, je nižje doli še drug, iz ladij sestavljen most, kateri se odpira vsem po Dunavu doli in gori plovečim ladijam. Mesto Petrovaradin, obsegajoče blizu pol štiri tisoč prebivalcev, ima tri dele: trdnjavo in dvoje predmestij. Trdnjava se deli v gorenjo in dolenjo trdnjavo. Gorenji del trdnjave se dviga na visokem, golem, s treh strani osamljenem brdu, kamer se pride po širokem, pokitem, na levo zasukanem hodniku. Tu gori ni zasebnih hiš, temveč vojniške zgradbe: vojašnice, znamenita, bogata orožarnica, kjer je shranjeno mnogo orožja iz turških vojsk. S trdnjavskega stolpa je prekrasen razgled po Novem Sadu, po širnem Dunavu in njegovem gozdnatem obrežji gori in doli, po vsej ravni Bački in košato obsenčeni Fruški Gori.

Dolenja trdnjava se prostira ob vznožji ome-

njenega, gorenje-trdnjavskega brda, razdeljena v jedno glavno proti jugu tekočo ulico in v dve postranski, povprek obrnjeni ulici, ter ima velik, lep trg, znamenito po Jezuvitih vzgrajeno cerkev sv. Jurija, vojaško bolnišnico in razne druge cesarske hiše. V vsej trdnjavi, gorenji in dolenji more se utaboriti do 10.000 vojakov.

Proti jugo-iztoku takoj za trdnjavo je Ljudevitovo predmestje s prelepo župno cerkvijo; proti jugu pa, pod vinorodnimi holmi se prostira Rokovo predmestje, katero ima zopet posebno župno cerkev. Tu je vrlo lep, idilsk, z bujnim rastlinjem prepreden kraj, s senčnimi drevoredi in vrti, za katerimi se razgrebajo po holmi solnčni vinogradi, dočim so na severni strani trdnjave, na Dunavskem obrežji ob mogočnih obzidjih in prekopih nasajeni senčni drevoredi: akacije, topoli in samoraslo vrbje, ki se razgrinja po nizkem daleč doli v Dunavsko strugo segajočem poluotoku.

Žal, da si nisem utegnil ogledati vsega Petrovaradina, ter proučiti njegove zgodovine od misterioznega njegovega postanka do danes.

Pravijo, da je v starodavni dobi tukaj bival nek pustinjač Peter, životareč samotno po bregoviti okolici denšnjega mesta. Bil jo imovite rodbine. Nekoč se mu je v sanjah prikazal nek starec z dolgo brado ter ga opominjal, da postavi na istem mestu grad, ob katerem se bodo razbijale glave ne-

vernikov in krvnih sovražnikov krščanstva. Naposled se je omenjeni Peter udal nasvetom istega starca ter sezidal grad, katerega je imenoval po sebi „Petrov var“ ali grad.

Vendar, to je pravljica! Ako pa ste radovedni, da je res Petrovaradin stal že za Rimljanov, kakor tudi vse njegove poznejše zgodbe: kako je spadal nekoč pod grško cesarstvo, kdo mu je bil sploh gospodar v teku stoletij in kako je prebil ob času turških navalov; je-li se je v njem baval kralj Karol Roberto in Matija Korvin in kako ter kateri dan je princ Evgen Savojski tukaj potolkel vezirja Ali-pašo in konečno, kako je l. 1848. general Blagović predal Petrovaradin madjarskim puntarjem — vse to blagovolite poizvedeti pri poklicanih zgodovinarjih, kajti meni se mudi nazaj v Novi Sad na obed k nekemu imovitemu Srbu. —

Tukaj sem se zopet prepričal, da je vsej našej jezljivosti in grizljivosti ter mejsobni zavisti jedini izvor v — naši kuhinji in kleti! V tem oziru so Vam Srbi bolj realitični! Toda — prst na usta, da naju ne sliši kak pohujšanja lačen farizej!

Vendar, toliko pa se ipak drznem Vam ovditi, da drugo jutro po tistem srbskem obedu nesem bil več v Novem Sadu, nego

V Kamenici.

Prostoslav Kretanov.

— (Krajcarska podružnica „Narodnega Doma“) prav krepko napreduje, kajti razposlala je že poverjenih knjižic za 50.000 udov. Posebno pohvalno nam je omenjati mesta Kranja, v katerem se plačuje blizu 3000 mesečnih krajcarskih doneskov. Trdno smo prepričani, da dobimo v kratkem tudi iz drugih slovenskih mest in trgov jednako veselih vestij, ter da ne bode hotelo zaostati nobeno slovensko mesto ali trg v spolnovanji svojih narodnih dolžnostij. V novič pa pozivljamo vse zavodne narodnjake, da nas podpirajo s tem, da se mnogobrojno oglašajo poverjeniki podružnice. Nikar naj se nikdo ne zanaša na drugega ter naj se le brzo oglasi, kajti več ko je poverjenikov, toliko lepši bode uspeh, toliko hitreje bode dosežen naš lepi namen. V spodbudo naj nam bodejo Slovenci, živeči v tujini, koji so se oglašili na prvi oklic kot poverjeniki za Dunaj, Reko, Lienz na Tirolskem, Ljubno itd. ter v posnemanje naj nam bodejo slovenski delavci v Seegraben-u na Zgornjem Štirskem, ki plačujejo nad 100 mesečnih doneskov, koje si pritržajo od težko zaslužene dne. Toraj na delo rojaki! Oglašajte se takoj za poverjenike in zahtevajte poverjenih knjižic z edenkrajcarskimi ali pa desetkrajcarskimi markami pod naslovom: „Krajcarska podružnica „Narodnega Doma“ (Dr. J. Stare) v Ljubljani.

— (Pri antropološkem kongresu), ki bode zboroval od 19. do 21. dne t. m. v Celovci predaval bode naš rojak profesor Alfonz Müllner „O lobanji, najdeni pri sv. Florijanu na Gorenjem Avstrijskem,“ knez Ernst Windischgrätz pa „o najdbah na Vačah in v Šmihelu na Kranjskem.

— (Za tretje porotno zasedanje) določeni so pri dež. sodnji v Ljubljani: višje dež. sodnje svetnik Fran Kočevar predsednikom porotnemu sodišču, dež. sodn. svetnik Zhuber pl. Okrog njegovim namestnikom; pri okrožni sodnji v Rudolfovc: okrožne sodnje prvomestnik Vincencij Jevnikar predsednikom, njega namestnikom pa deželne sodnje svetnik dr. Andrej Vojska.

— (Banka „Slavija“) pridobila si je jako znamenito veljavo. To nam dokazuje okolnost, da jo je c. kr. glavno ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic s posebno okrožnico z dne 5. aprila t. l. priporočilo vsem svojim uradnikom in službencem. Mi z veseljem zabeležujemo to vest, ker nam dokazuje, kako celo c. kr. državna oblastva vedo ceniti poslovanje največjega slovenskega zavoda v naši državi.

— (Občni zbor.) „Vinorejskega društva v Štanjelu, vknjižene zadruge z omejeno zavezo“ bode v 16. dan t. m. v Tomaji. Obširneje o tem društvu v prihodnji številki.

— (Rakov) se kljubu račji kugi še mnogo nahaja na Kranjskem. Iz Cerknice se poroča, da jih je letos v jezeru nenavadno veliko, z Dolenjskega pa se nam poroča, da je graščina Ribniška v dveh mesecih 300 gld. za rake skupila.

— (Puščavnik) nastanil se je v razvalinah Medvedgrada na Hrvaškem. Nekdo, ki bi bil rad kaj več zvedel o osobi puščavnika, obiskal je omenjene razvaline in našel razun drugih stvari več knjig, par izvodov „Ljubljanskega Zvona“ in slovenski pisan listek s prošnjo, naj se vse pri miru pušči, ker je to svojina puščavnikova, ki hoče ondud kaj Bogu služiti. Na listku podpisano ime „Dragotin Pelko“. Obiskovalec našel je tudi več pisem iz Rudolfovega in napisom: Gospod Dragotin Pelko, frančiškan v Zagrebu. Puščavnik je, kakor pripovedujejo ljudje še mlad, a le redkokdaj videti. Zadnji čas je baje izginil.

— (Popravek.) V včerajšnjem listu je v sestavku „Nova postava proti delomrznim etc.“ po pomoti odtegnil se cel stavek. V 37. vrsti pričinjajoči se stavek: „Te posle pa tu in tam kot glasujočega člana“ mora se nadaljevati: „in ki se sestavlja pri policiem okrajnem oblastvu in tedaj je privzemati vānjo vsaj jeden samoupraven organ“. Tudi pri političnem okrajnem oblastvu je namreč možno, da pride do sestavljanja meševite komisije, ki razloča, da bodi kdo dan v prisilno delavnico.

— (Razpisano) je mesto svetnika pri deželni sodnji v Celovci. Prošnje v 14. dne.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

London 5. avgusta. V gorenjej zbornici izjavil je Salisbury, da se Rusija in An-

glija držita dogovorov mej Rusijo in kabinetom Gladstonovim, nasprotstvo je le zaradi Zulfikarskega prelaza. Dogovor z emirom se ne bode v ničemer premenil. Pišinsko dolino, ki ni emirova, ampak angleška, posedli so Angleži in jo bodo utrdili. Vlada neče razpravljati, kaj se utegne v bodočnosti zgoditi, za sedaj pa ne misli strategičnih postojank emirovih zasesti z opazovalnim vojem. Wolff odputuje koncem tedna v Carigrad in ostane tri dni na Dunaju.

London 5. avgusta. Reuterjevo poročilo iz Teherana z dne 4. avgusta: Pisma iz Saraksa poročajo: Afganska posadka v Zulfikarskem prelazu se je pomnožila. Vsled vesti, da se zbirajo afganske čete blizu Penždeha, odposlala so se ruska podkrepitja v Penždeh.

Zagreb 4. avgusta. Poslanci Strossmayerjeve stranke predložili so deželnozbornemu predsedniku prošnjo, da se skliče deželni zbor v zadevi kame-ralnih aktov.

Pariz 4. avgusta. Po zasobnih poročilih umrlo je včeraj v Marseille-u 26 osob za kolero. Tudi konzul portugalski umrl je za kolero. — Na Španskem včeraj 500 bolnikov več, kakor prejšnje dni. Misli se, da viharji raznašajo in širijo bolezen. Ljudje se izseljujejo.

Milan 4. avgusta. Včeraj tukaj in v okolici hišne preiskave pri delavskih društvih. Dobili so se dokazi, da je severnoitalijansko agrarno gibanje v zvezi z anarhisti švicarskimi. Našli so anarhističen proglas, proskripcijsk imenik odličnih graščakov, popoln načrt, kako razstreliti mestno hišo v Monzi in požgati razne graščine in posestva na Pijemontežkem, vrhu tega mnogo orožja, dinamita, smodnika. 116 osob so zaprli.

Razne vesti.

* (Grozen potres) bil je te dni v srednji Aziji. Kakor se brzojavlja iz Taškenda podrla se je v Belorodskem cerkev, 54 osob ubitih, 64 ranjenih. Potresi se ponavljajo, velika preplašenost.

* (Smrtna sodba.) Sodnik v Wyoming ob-sodil je nedavno nekega morilca rekoč: Jaz sicer nesem gotov, ali ste vi Johna Forbesa umorili, ali ga je Bog k sebi poklical, a moja sodba je taka, da bodete 3. petek meseca julija obešeni. Če ste svoje nedolžnosti prepričani, naj vas tolaži misel, da najmodrejši naši filozofi neso gotovi, je li življenje sploh vredno, da še živi.

prinaša v 15. številki sledečo vsebino: Janez Solnce. Zgodovinska novela. Spisal dr. Ivan Tavčar. (Dalje.) — Slovenske narodne pesmi. Zapisal Ant. Trstenjak. I. in II. — Iz sazavskih letopisov. Zgodovinsk roman. Česki spisal Vaclav Beneš Třebisky, poslovenil —l—r. (Dalje.) — Skladbe. Zložil F. S. Vilhar. presodila Lucila Podgornikova. — Hrvatski spomini. Spisal J. Trdina. (Dalje.) — Naše slike. Libušino poslanstvo pri Přemislui Stadičkem. Slovak izpod Tatre. — Pogled po slovanskem svetu. Slovenske dežele. Ostali slovanski svet. Razne novice. — „Slovan“ velja za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gld. za Ljubljanske in 4 gld. 60 kr. za vse leto, 2 gld. 30 kr. za pol leta in 1 gld. 15 kr. za četrt leta za vnanje naročnike.

Zahvala.

Velečastiti gospod Fran Lenček iz Blance daroval je v imenu ravnateljstva Sevnške posojilnice v podporo revnih šolarjev v Sevnici za to leto 30 gld. in iz svojega poprej že 10 gld. in zdaj zopet 10 gld. Podpisani šteje si v prijetno dolžnost bagemu dobrotniku in šolskemu prijatelju za ta darila v imenu obdarovanih revčkov javno izreči najiskrenejšo zahvalo.

Bog ga živi mnogo let!

V Sevnici, dne 2. avgusta 1885.

M. Starkl,

predsednik krajnega šolskega sveta Sevnškega.

Zahvala.

Vsem onim, kateri so se od podpisane prostovoljne požarne brambe napravljene kegljanja na dobitke udeležili in njega namen pospeševali, kakor tudi slavnemu Ljubljanskemu „Sokolu“ za v ta namen darovanih 20 gld., najiskrenejšo hvalo. (462)

Prostovoljna požarna bramba v Škofjiloki, dne 1. avgusta 1885.

Alojzij Triller, adjutant.

Fran Calleari, načelnik.

Tuji:

4. avgusta.

Pri Slonu: Wolf z Dunaja. — Giberti iz Trsta. — Mahorič iz Kopra. — Pichler iz Karlovca. — pl. Reisner iz Zagreba.

Pri Malici: Kuso z Dunaja. — Heuser iz Pulja. — pl. Tratvetter z Dunaja. — Dr. pl. Csillag iz Budimpešte. — Obič, Spira, Singer z Dunaja.

Pri avstrijskem cesarji: Resch iz Solnograda. — Winter iz Celovca. — Keller iz Beljaka. — Berndt iz Kočevja. — Mrak iz Pazna.

Umrli so v Ljubljani:

2. avgusta: Josip Šarc, hišnega posestnika sin, 6 mes. Cesta na loko št. 16, za božjastjo.

3. avgusta: Viktor Dostal, delavčev sin, 4½ leta, Kurja vas št. 15, za drisko.

V deželnej bolnici:

3. avgusta: Janez Levstik, gostač, 48 let, za plućnim edemom.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
4. avg.	7. zjutraj	733.04 mm.	18.4° C	sl. vzh.	obl.	8-2 mm.
	2. pop.	732.47 mm.	27.0° C	sl. svz.	d. jas.	
	9. zvečer	734.85 mm.	20.6° C	sl. vzh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 22.0°, za 2.2° nad normalom.

Dunajska borza

dne 5. avgusta t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82 gld. 60	kr.
Srebrna renta	83	30
Zlata renta	108	85
5% marcna renta	99	55
Akcije narodne banke	874	—
Kreditne akcije	282	60
London	125	45
Srebro	—	—
Napol.	9	93
C. kr. cekini	5	91
Nemške marke	61	45
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 128	25
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 167	50
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109	—
Ogrska zlata renta 4%	98	85
5% papirna renta 5%	92	—
5% štajerske zemljišč odvez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 116	25
Zemlj. ob. avstr. 4½% zlati zast. listi	124	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	115	10
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	25
Kreditne srečke	100 gld. 177	75
Rudolfove srečke	10	18
Akcije anglo-avstr. banke	120	98
Tramway-društ. velj. 170 gld a. v.	193	75

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

NOV.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Mälvorh. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Mnogovrstna

zelišča, korenine, lubje, cvetlice in še veliko drugih rastlin

kupuje (376—2)

Karol Koren v Planini, postaja Rakek.

Dr. Spranger-jeve

kapljice za želodec.

Tajni medicinski in dvorni svetnik dr. Bücking, medicinski svetnik dr. Cohn, dr. Manning in mnoge druge zdravniške avtoritete so je preskusile in je za izvrstno domače (ne tajno) sredstvo priporočajo proti vsem želodčnim in trebušnim boleznim. Pomagajo takoj proti migreni, krču v želodci, omedlevici, glavobolu, trebuholbolju, zasliženju, želodčnej kislini, vzdigovanju, omotici, koliku, škrofeljnom itd., proti zlatej žili, zaprtju. Hitro in brez bolečin meče in povrnejo slast do jedij. Poskusite samo z malim in prepričajte se sami. Jedna stekl. 50 in 30 kr.

Pri gospodu lekarji Svobodi, pri Zlatem orlu, na Prešernovem trgu. (716—61)

Kri čistilne kroglice

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skaženem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih; v škatljah à 21 kr.; jeden zavoje s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. — Manj kot jeden zavoje se s pošto ne razpošilja.

Malinovec

(402—5)

prima kvalitete, iz najboljših štirskih gorskih malin in z odlično aromo. S svežo vodo in nekaterimi kapljami Hallerske kisline zmešan je odlično sredstvo proti vročini, navalom krvi in slabemu želodcu in okrepčujoča zdravilna pijača non plus ultra. 1 kilo 80 kr., ½ kilo 40 kr.

Prodaja in vsak dan razpošilja zdravila s pošto na deželo:

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.